

АВАНГАРДА

8

Лист ученика Гимназије у Ђуприји

Март 2000 године

ПРИМЕРАК СА ИСПРАВКАМА

Цена 10 динара

90

ЈУБИЛЕЈ

ГОДИНА

Гимназије у Ђуприји

проф. Сава Марковић:

БИЛИ СМО ПРИМЕР СВИМА

проф. Горан Раденковић:

ХРИСТОВИМ ВАСКРСЕЊЕМ ПРЕКИНУТ ЈЕ
ЛАНАЦ БЕСМИСЛЕНОГ РАЂАЊА И УМИРАЊА

Филиберто Кокуца:

ВРЕМЕ МИ ЈЕ ДА ПОСТАНЕМ ОЗБИЉАН МОМАК

7/2 ЈАБУКА + 1/2 ЈАБУКА = ПОЛА ТАЊИРА ЈАБУКА

“А онда је дошао XX век, концентрат технолошког напретка који је задао убојит ударац духовности (Зечевић Ксенија, композитор).

У нашем скромном покушају да бележимо и хвалимо стваралаштво и дух људски нудимо још један број школског листа.

Седамдесетих година је наша школа, по многим критеријумима, била једна од најбољих у Србији. Сећање на те дане обележићемо у разговору са господином Савом Марковићем, тадашњим директором Гимназије и човеком који је за њих међу најзаслужнијим.

Један од празника којима се сви радујемо је Ускрс. Уз жељу да нам ове године прође у радости и дивљењу, подсећамо на традицију поста пре ускршњег јагњета, а о смислу самог празника пише бивши ђак наше школе Горан Раденковић.

Неки већ знају да Анђа Живадиновић сјајно пише или да је наш доскорашњи ђак трећи спортиста Ђуприје за 1999. годину.

Са долазећим пролећем нека и ваш дух снажи.

Читајте АВАНГАРДУ, стварајте.

Писано је: “не живи човек о самом хлебу”

Уредник

Издавач:
Гимназија Ђуприја

за издавача:
директор, проф. Миодраг Митровић

главни и одговорни уредник:

проф. Срећко Тимотијевић

редакција:

Ђукановић Милица 4/1
Митровић Марија 4/4
Димитријевић Јелена 4/2
Миладиновић Јелена 4/2
Митровић Марија 4/2
Минић Ивана 4/2
Живадиновић Анђа 4/3
Јовановић Милена 4/4
Стевановић Марија 3/4
Степановић Зорана 2/1
Мијајловић Светлана 2/1
Милорадовић Данијела 2/4
Станојевић Наташа 1/1
Павловић Владимир 1/1
Минић Драгана 1/1
Станимировић Данијела 1/3
Јовановић Маја 1/4

спољни сарадници:

спец. сци. Мирко Срећковић
проф. Богословије Горан Раденковић

насловна страна:

илустрација: проф. Зорица Гурбај
дизајн: графичка припрема штампарије
“Vision” Ђуприја

техничка обрада:

Митровић Марија 4/1
Ђолић Дарко 4/2
Милојковић Владан 1/3
Стоиљковић Милан 1/4
проф. Милосав Димитријевић

штампана:

“Vision” Ђуприја

ЉУДИ И ДОГАЂАЊА

- У први разред наше школе уписан је 161 ученик. Користимо прилику да новим ученицима пожељимо успешно и корисно време у наредне четири године.

- У августу и септембру приведена је крају обнова и реновирање школе оштећене бомбардовањем од марта до јуна 1999. године.

- Неки дан пред велику Госпојину (28. август) у Сењу обављено спектакуларно колективно литургијско крштење неколико стотина људи међу којима је било и наших наставника и ђака.

- Септембра је у Врњачкој бањи одржан фестивал дечије позоришне сцене "На крилима Елеганта" на којој је Минић Драгана (1/1) освојила друго место за главну женску улогу и прво место за свој слободни сценски наступ. Средином септембра одржани по деветнаести пут "Матићеви дани", а главну награду - Матићев шал, добио је Драган Бошковић. Део програма поред чувеног "Жућка" на Морави пратили су и новинари нашег листа.

- У среду 06.10. одржан јесењи крос школе. Наши наставници Миодраг Гане, Владан и Срећко имали су разлога са славље.

- У првој половини октобра на одржаном првенству државе у савременом плесу Милена Вељковић (1/4) освојила прво место.

- 14. октобра пригодно обележена годишњица рада секције руског језика.

- Октобра 21. школа није радила јер није било грејања.

- Крајем октобра већа група наших ученика и наставника посетила Сајам књига и представу у Звездара театру.

- У петак, 12. новембра премијера комедије "Колатерална грешка" у локалном позоришту. Главна улога, доскорашња наша ученица, Милена Цветковић, а споредна проф. Владан Цветковић.

- У ноћи између 1. и 2. децембра проваљено је у школу. Однети су дневници 2., 3., и 4. разреда.

- Почетак новог полугодишта каснио седам дана: пет због продуженог распуста, а два због оштећења инсталације за централно грејање услед ниских температура.

- 29. јануара 2000. ударен камен темељац за нову зграду Основне школе "Ђура Јакшић" и предати кључеви станова страдалим од НАТО бомбардовања.

- Крајем јануара Ивана Васић (1/1) заузела седмо место на ранг листи најбољих спортиста Ђуприје. Трећи је наш бивши ђак Филиберто Кокуца.

- Почетком фебруара почео штрајк просветних радника у којем учествује и наша школа.

ЕГЗИСТЕНЦИЈА

Једном ћеш схватити суштину живота
и биће ти јасно зашто
су многи незадовољни њиме.
Јер доста ствари се деси онако
како нисмо желели,
али ми не управљамо тиме.
Време пролази, односи младост
као да нисмо свесни
шта се збива око нас.
Стазе су нам посуте трњем,
и крчећи путеве у
нови свет постали смо
зрели за час.
Понекад легиш, понекад падаш,
сакупљаш снагу,
порази јачају твоје биће
желиш нешто далеко.
Потајно се надаш да
постоји коло среће и
да ће се једном и
теби окренути.
И знај, некада ће те неко
из сна пренути и видећеш-
људи су округли, и на
темељима твојих пропаста
градиће срећу.
Не тугуј, не плачи,
они нису достојни уплаканих очију
Једноставно реци: преболећу.
И не дозволи да ико икада
у твој болу и патњи ужива
уздигни чело,
корачај смело,
нем осмех ти увек лице прекрива.

Драгана Станимировић
М.Ф. 9496 Ниш

БИЛИ СМО

интервју са проф. Савом Марковићем

ПРИМЕР СВИМА

Поводом јубилеја школе, разговарали смо са господином Савом Марковићем дугогодишњим директором и професором, за кога ја везан један од најуспешнијих периода у њеној историји.

Уместо биографије:

Рођен: 16. децембра 1922. године у Ћуприји од оца Љубомира и мајке Катарине.

Завршио школе: Природноматематички факултет у Београду (за свој дипломски рад: "Хилбертово заснивање геометрије Лобачевског" добио Октобарску награду града Београда) и специјализација из области геометрије). Виша комерцијална, Виша санитетска војна школа.

Породично стање: Супруга Даница Марковић, Син Александар живи на Новом Зеланду, а ћерка Милица у Београду (од сина унук Никола (20) и Ирена (12); а од ћерке унук Владимир (20) и унука Марија (16)).

Службовање: Земунска Гимназија, прокупачка Гимназија, ћупријска Гимназија, О.ш. Вука Караџић, ћупријска Гимназија (наставник и директор од 1964. до 1974. године), Педагошка академија (у њој добио Орден рада са златним венцем за животнo дело)-пензионисан 1988.

Омиљена изрека: "Што не желиш себи, не чини ни другима."

Страст и хоби: Спорт, био дуго година преседник Ф.К. Морава из Ћуприја.

Веронаука у школи: Да и у средњој, али само факултативно.

АВАНГАРДА: Господине Марковићу, присутна је, задњих година, тенденција свођења средње школе само на лекције и чињенице из уџбеника и истовремено свођење улоге наставника на препричавање уџбеника. Шта ви о томе мислите?

г.Марковић: То је вулгаризација улоге наставника. Он је креатор и реализатор у процесу стручног образовања ученика. Улога наставника је кључна и незамењива у комплетном васпитању младог човека. Ту је важан и директор школе који треба да усмери и подржи наставника. На жалост, има сада директора који су чисто техничка лица, они воде рачуна о зидовима, сликама, тапацираним вратима, ручковима

- уместо о образовном процесу.

А: Као професор математике, деци сте често говорили: "Важно ми је да ученик има идеју." У чему је важност идеје за ђака?

г.Марковић: Дошао ми је, скоро, један родитељ и донео контролну вежбу: "Дете, непрестано, плаче. Професоре молим вас погледајте." Од три задатка, два идејно решена, поступци коректни, резултат погрешан. Задаци претргани од стране наставника, оцена недовољна. Мислим да је наставник погрешно: тачност резултата је важна, али није она једини елемент бодовања. Од двадесет бодова ја бих тим задацима дао петнаест.

А: "Успех храбри неке јер мисле да могу" говорио је Вергилије. Ви сте волели да храбрите своје ђаке?

г.Марковић: Дете, почев од првог разреда, добије учитеља који има различите афинитете према појединим предметима (предавао сам седамнаест година будућим учитељима), па деца долазе у средњу школу: нека са личним уверењем да могу да раде математику, а друга је не воле и имају страх од ње. Често сам, код деце, уочавао скривене потенцијале и давао себи задатак да им помогнем да остваре своје могућности.

А: Својевремено сте лично познавали наше чувене математичаре као што су Ернест Стипанић, Ђуро Курепа?

г.Марковић: Ја сам често узимао учешће у раду Друштва математичара, па отуд то познанство. Има анегдота у вези Ђура Курепа: Приметио је он да једна студенткиња ништа не записује на предавању и стално се врти. Када је предавање привео крају позове је речима: "Колегенице, вама као да је досадно и као да ово већ знате? Изволите, урадите ове задатке." Студенткиња прилази табли и један по један решава задатке.

"А одакле сте ви, колегенице?" прекида је Курепа.

"Из Ћуприје."

"Је ли вам предавао Сава Марковић?"

"Не, његова жена, Даница.

"Све једно вас ослобађам обавезе даљњег присуства предавањима" завршио је угледни професор.

.. гледао сам скоро Хронику дана на локалној телевизији. Приказали су ходник наше Гимназије. Час је већ почео, а ходник је пун ђака. Професори се провлаче између деце да би отишли у учионицу...

А: Ђупријска Гимназија је, на челу са Вама, седамдесетих година прославила дисциплину и штедњу као основу свих резултата. Дисциплине је данас све мање, а штедња је уступила место немању и општем жаду и беда.

г.Марковић: Гледао сам скро Хронику дана на локалној телевизији. Приказали су ходник наше Гимназије. Час је већ почео, а ходник је пун ђака. Професори се провлаче између деце да би отишли у учионицу. Личи ли то на дисциплину? Ево и једног детаља у вези штедње: Својевремено сам као директор школе, учичо да знатан број ђака не чува школски инвентар. Зато сам организовао акцију обнове и сређивања инвентара коју су у потпуности извели сами ученици. Резултат акције је било видно смањење броја неодговорних и бахатих ђака.

А: Кажу да сте школу схватили као своју кућу: Ви сте домаћин, а наставници чланови домаћинства?

г.Марковић: Као директор, сматрао сам себе за првог међу једнакима. Најтеже је било постићи договор (састанци су трајали

сатима), а онда је сваки члан колектива имао урадити свој део.

А: Живи легенда да сте, као директор, знали сваког ученика по имену и презимену, као и тачан распоред часова сваког наставника. Каква је била улога оваквих детаља?

г.Марковић: На крају школске 1964/65. године имао сам, за сваког ученика школе, записану по неку опаску. То ми је омогућило да свако дете појединачно боље пратим и разумем, а истовремено да критикујем и спречавам "провлачење" неких ђака.

А: У школском извештају 1965/66. године цитиран је утисак просветног саветника Слободана Ђукића, после обиласка годишње изложбе школе: "И ова изложба, као и много што друго, доказује да средина више не представља оквир који се не може прекорачити. Судаћи према овој изложби Гимназија у Ђуприји по свом раду, садржини и остварењима стиже и прстиже многе школе и у такозваним развијенијим срединама. "Кажите нам нешто више о улози и елементима такве изложбе?"

г.Марковић: Ја сам извесно време био потпреседник Туристичког савеза Србије одакле се родила идеја о представљању школе. Годишња изложба је била слика рада школе од првог до задњег дана. На бази ње наша школа је добијала средства и од приватних лица и од друштвених предузећа. Тужна је чињеница да је књига утисака нестала из Гимназије и да је

некоме сметала као сведочанство десетогодишњих резултата.

А: Године 1968. наша школа мења назив у "Поморавски хероји" мада је иницијатива "одозго" ишла у правцу узимања имена неког од партизана из овог краја?

г.Марковић: Познавајући многе часне, поштене и храбре људе овог краја, поменуо бих капетана Кочу и теолога Шћепановића, и избегавајући да неко од њих буде повређен, ми смо донели такву одлуку о називу школе.

А: У поруци поводом почетка распуста 1971. године нагласили сте да је "у школи најважнија морална норма, редовно учење и унапређење своје личности". Кажите нам нешто више о унапређењу личности ученика?

г.Марковић: Наставни програм није Јеванђеље или догма, наставник мора да има активну улогу у његовој реализацији. Ученик ће више пружити ако га распотребних садржаја. Наставник је креатор који обезбеђује да деца добију основу из разних области живота на коју ће она сама правити надградњу у складу са својим опредељењима.

А: Придавали сте изузетан значај ваннаставним активностима. Поменимо овде неке резултате?

г.Марковић: Ученици су имали запажено учешће у многим секцијама. Поменимо најпре спорт: били смо најбоља школа у атлетици и трећа укупно у

Србији. Били смо други на Кросу политике. Затим, имали смо најбројнији хор, активан музички оркестар и посебан дувачки оркестар. Наша драмска секција је имала и две премијере годишње, а школске 1967/68. године са представом "Лажа и паралажа" имала је чак девет наступа. Ритмичка секција је по правилу била веома запажена као и фолклорна секција. Ту су и разне секције везане за поједине предмете, што је све скупа давало могућност за ангажовање ученика у складу са њиховим интересовањима. Камо среће кад би омладина данас имала активности као некад, мање би било наркоманије, секти и сличних аномалија.

А: Истовремено су набављани и опремани кабинети за стручну наставу?

г.Марковић: Кабинети су били елементи осавремењавања наставе. Имали смо их за: физику, хемију, српски језик, биологију, стране језике, уметност, одбрану и заштиту.

А: Део тога је и одлука наставничког већа о одвајању од зарада запослених за осавремењавање и опремање школе.

a имала је циљ да подстакне радне организације да одвоје средства за нашу школу, што се и десило.

А: Није онда случајно што је 1971. године школа "Поморавски хероји" из Ђуприје била реверификована као прва у Србији која је испунила све захтеване критеријуме?

г.Марковић: Да. Критеријуме о стручној заступљености наставе и техничкој опремљености школе није испунила ни једна београдска, крагујевачка или нека друга школа пре наше. Ми смо били пример свима. С друге стране, био је то један огроман посао. У неким тренуцима, хватао ме је страх

за здравље људи. Ја сам лично био ангажован толико да када је дошао тренутак да, поводом реверификације школе, одржим говор, схватим да исти нисам припремио.

А: Школа је тих година ређала успехе, а ипак је било присутно видно незадовољство, најпре унутар ње?

г.Марковић: Два су кључна питања била основа отпора према мени: Прво је питање самоуправљања и његовог мешања са дисциплином, неодговорношћу и недостатком амбиција. Једна је колегица тако коментарисала: "Ово није самоуправљање - ово је савоуправљање". Друго је питање "недовољно" уважавање (са моје стране) чланова Савеза Комуниста Србије. "Партијци" су мислили да их њихово лично политичко ангажовање чини бољим од других, а у ствари је често било обрнуто. Морао сам им рећи: "Као чланови партије нисте носиоци напретка већ сте кочница истом. Активности појединих наставника су далеко испод нивоа потребног за овакву школу. " Моје аргументе за овакву тврдњу је и комитет подржао.

Свеједно, нисам хтео даље да останем и трећи пут да се кандидујем па сам предложио новог директора, који је изабран, полажући у њега велику наду. Ја

сам прешао у Педагошку Академију у Јагодина.

А: Господине Марковићу, у Ђуприји сте познати и као дугогодишњи преседник Ф.К. Морава. Волите спорт. Шта да учинимо да наша Гимназија добије салу за физкултуру?

г.Марковић: То је питање опстанка ђупријске Гимназије и хитно треба покренути ствари. Физичко васпитање не сме бити запостављено у том узрасту. Мој унук је на трећој години средње школе на Новом Зеланду имао шест испита од којих је физичко васпитање обавезно. Школа без сале за физкултуру је непотпуна школа.

Није цаба речено "у здравом телу здрав дух". Шта више мислим да треба увести три часа физичког недељно.

А: Реците нам на крају, нешто о вашој породици?

г.Марковић: За тих десет година, док сам био директор, нисам приметио како су ми

деца брзо одрасла. Породица је за мене основа за правилан развој друштва. Захваљујући разумевању моје супруге и деце и хармонији наших односа, могао сам, у том периоду, да дозволим себи знатно већа ангажовања у школи од уобичајеног радног времена. Младој генерацији желим скору радикалну реформу школе: смањење броја предмета, растерећење програма, право на слободан избор групе предмета, као и друге промене у друштву које би нагостиле њихову бољу будућност.

Са професором Савом Марковићем разговарао је главни и одговорни уредник нашег листа, на дан Света три јерарха (12. фебруара) 2000. године у његовом стану.

... као директор, сматрао сам себе за првог међу једнакима. Најтеже је било постићи договор. Сас-танци су трајали сатима, а после је свако имао урадити свој део...

проф. Горан Раденковић

О ВАСКРСЕЊУ

Није нимало случајно да се песникова *Луча* микрокозма(1), која израста из Православног хришћанства на овом тлу, завршава одом Христовом васкрсењу, празнику над празницима Православне Цркве:

*О њреблаги, њихи учийељу,
слајка ли је светиа бисџира вода
С исџочника ѡвога бесмрџнога!
од ѡвога су свейџлога ѡгледа уџлашене
мраке шичезнуле,
од ѡвога су хода свейџенога, боџохулни
срушени олџари;
Воскрсенјем смрџи си ѡразио,
небо ѡвојом хвалом одјекује.*

Хришћанска Пасха(2) припада најранијим слојевима хришћанског празновања. Овим хоћемо да кажемо да је Васкрсење највећи и најстарији празник о коме св. Григорије Богослов(3) каже: "Пасха је царица дана, празник над празницима и славље над слављима, који својим сјајем, као сунце звезде, превазилази не само земаљске и људске празнике, него и празнике у част Христа." А то је тако јер по речима св. апостола Павла(4): "Ако Христос није васкрсао из мртвих, онда је узалудна и проповед наша, онда је празна и вера наша." (1. кор 15, 14). Онда је човек како то каже један

... "Христовим васкрсењем прекинут је ланац бесмисленог рађања и умирања на савршено глаткој површини природе, која не жели да зна о прошлости и за коју свако пролеће ново као да је прво пролеће."

егзистенцијалистички мислилац биће за смрт, а свеколика историја рода људског пресипање из шупљег у празно. Христовим васкрсењем прекинут је ланац, бесмисленог рађања и умирања на савршено глаткој површини природе која не жели да зна о прошлости и за коју свако пролеће ново као да је прво пролеће. Зато је Владимир Соловјов(5) и рекао натуралистички настројеном Лаву Толстоју који није веровао у васкрсење Христово, а радо се позивао на моралистичке принципе Исусове Беседе на гори да је боље да се мане цитата из Јеванђеља(6) и да пређе у будизам, јер је бесмислено веровати у морал хришћанства, а не веровати у васкрсење Богочовека које је круна и осмишљење човека и свеукупне твари.

Етимолошки реч Пасха потиче, још у Првом Савезу или заветовању Бога и човека, од јеврејске речи Песах - арамејске Пасха (Изл 12, 11-13, 23-27).

Стручњаци, међутим, нису сагласни око значења семитског корена псх, али ту нам помаже ауторитет св. отаца и Библијског текста. По њима она значи прелазак (гр. диаватириа, Лат. транситус) јер је Јахве(7) прошао поред кућа јеврејских и избавио их од смрти и ропства египатског, што ће и остати највећи старозаветни празник, слављен 14. нисана(8) до у прве часове 15. нисана, спојен са празником Бесквасних хлебова и жртвеним клањем пасхалног јагњета, што ће имати дубоки праобразни смисао. Тако новозаветна Пасха има свој сасвим други садржај једино новог под сунцем Јагњета Божјег умрлог за живот света. То је прелазак са васкрслим Христом из смрти у живот. Најбоље на ту тајну над тајнама и чудо над чудима пева Песма над песмама "Љубав је јака као и смрт", а и јака од ње јер нам тако поручује васкршњи тропар.

Нажалост, овај празник је у западном хришћанству засењен другим мање значајним Господњим и Богородичним

- 1) Дело Петра Петровића Његоша
- 2) Главни јеврејски празник, прослављање успомене на излазак Јевреја и Египта и догађај када је

анђео смрти, убијајући по кућама првенчад мисирску, поштедео јеврејске домове.

3) Монах из четвртог века, један од светих Отаца

4) Савле Таршан (римски грађанин је задужен за прогон и

би о кажњавање ученика Господњих и као такав огрезао у крв и грех. Једнога дана, у близини Дамаска, јавио му се Господ Исус ослепевши га на три дана. Кад је прогледао истовремено је био и крштен и постао један од највећих мисионара и учитеља хришћанства. вА Савле који се звахе и Павле, пун Духа светог... в(Дела апостолска, 13, 9).

- 5) Руски теолог мистичар с' краја деветнаестог века.
- 6) 1. Дobar глас о доласку обећаног спасиоца. 2. Нови завет или објављивање спасења. 3. Опис живота, рада и страдања Исуса Христа
- 7) Име Бога у Старом завету
- 8) Први месец јеврејског календара; има тридесет дана; означава почетак пролећа (март - април) празницима, што се јасно види на иконографским

мотивима позноримског хришћанства. Поређења ради, подсетили бисмо на продубљену теологију, која извире из непатворене православне вере, Цара славе са западног зида главног наоса Богородичне цркве у Студеници. Из ове фреске зрачи вера светог иконописца у Васкрсење. На њој Исус Христос уснуо Цар славе всемирно до смрти на крсту (св. ап. Павле), али се јасно виде проламсаји Његовог васкрсења. Ја спавам али срце моје је будно (пес. 3, 18) поручује нам ова средњовековна фреска. Јер као што у Адаму сви умиру, тако ће у Христу сви оживети, али сваки у свом реду: прво Христос, затим Хришћани, о Његовом доласку (1. Кор 15, 22-23).

Проповед о Христу распетом и Васкрелом (суштина ранохришћанске апостолске киригме) је била *Јудејима саблазан, Јелинима безумље*. Заиста је тешко човеку после пада, после, како би то Хелдерлин(9) рекао, *човековог заветованја земљи*, да пуком људском логиком допре до ове величанствене тајне у коју желе, не само људи, него и *анђели да завире*.

Али човек као да друге алтернативе нема. Зар нас на такав закључак не наводе мисли из Хајдегеро-вог интервјуа датог за угледан немачки недељник "Шпигл", који је по жељи највећег филозофа 20. века објављен после његове смрти: "Морамо се у мишљењу и у поезији припремити за наилазак Бога. Иначе умиремо пред лицем неприсутног Бога." Можда је поменуто немоћ разума навела једног од патристичких ауторитета из 2. века да срочи наизглед јуродиву(10) сентенцу: *Crucifixus est Dei Filius; non pudet, quia puia pudentem est. Et mortui est Dei Filius; prorsus credibile est, quia ineptum est. Et sepultus resurrexit; certum est, quia impossibile est.* - "Распет је Син Божји: то није срамота, пошто мора да буде срамота. И умро је Син Божји; то је достојно вере зато што је бесмислено. И сахрањени је васкрсао; то је несумњиво, зато што је немогуће." Зашто је Бог изабрао *pudendum, ineptum, impossibile* (стидно, непоштено, немогуће) да би остварио икономију сакривену у Богу од векова остаје и остаће за нас тајна.

Православно хришћанство посматра човеков живот кроз призму Васкрелог Христа. Зато кроз тропар црква и пева:

"Христос васкрсе из мртвих,
смрћу смрт умртви
и онима који су у гробовима
живот дарова."

Само Васкрсли Богочовек вкао прворођени међу многим браћомг јесте осмишљење, залог и предук будућег живота вечног који је Бог припремио онима који га воле. Зато вас и поздрављамо, једином новином под сунцем: *Христос Воскресе!*

9) Немачки песник из деветнаестог века

10) "Будала Христа ради", реч увео апостол Павле

СВЕТОЈ РАВАНИЦИ

Наша српска, мила Раваница
Часнога је крста заточеница
Часног крста и слободе златне
Јек и одјек Жиче седмоврате

Ту је душа светога Лазара
И дичнога Рада неимара
Ту је душа царице Милице
Ту косовске душе мученице

Ту је душа Високог Стевана
И великог старца Југ Богдана
Ту су душе девет Југовића
И војводе Милоша Обилића

Ту су косовских ратника
И без броја српских духовника
Што земаљско царство оставише
А небеско царство задобише

Свима њима ми се поклањамо
Витештвом се њиним напајамо
Ромилову љубим гробницу
Молећ Бога и Богородицу

Молимо се Свевишњем Богу
Да нам љубав дарује и слогу
и слаavimo пресвету Тројицу
Да нам чува цркву Раваницу

ДУМ! ТРАС!

Снажно залушиш врата и бациш се на кревет предходно одвртнувши музику до даске. Иза врата се и даље чују вика, забране и гунђање. Сачекаш мало да се издуваш, а онда

сагледаш свој целокупни живот. У школи је фррка, па се питаш како ћеш уопште да положиш разред. Родитељи ти због тога седе на глави, а млађи брат користи прилику да зачини чорбу коју ћеш морати да покушаш. Од френдова и немаш баш неку моралну подршку, а што се љубави тиче најбоље би било да се прикључиш оближњем манастиру. Све у свему, ниси се много прославио. У жељи да одганеш црне мисли излазиш из куће и бесциљно луташ улицама. Одједном се пред тобом створи младо и обавезно насмејано лице које ти нуди да пробаш његове хипи колачиће или прелисташ брошуре. Е, сад је време да се огласи знак за узбуну и упали црвена лампица!!!

АЛО, ДА ЛИ СЕ ЧУЈЕМО? Бежи одатле што пре да не би и ти кроз неколико недеља стајао на том истом месту и нудио те исте стварчице. Заправо то су најмлађи припадници секте обучени тако да могу да нађуше и препознају ко има проблема у школи, љубави и ако те намаме у мрежу печен си, другар. Менталном контролом мозга или ти хипнозом намамиће те у мишоловку без излаза!

Све секташке птичице певају исту песму: " Ми смо дивна и срећна група људи у којој се сви дружимо и радимо цоол ствари. Ако желиш лепа кола, новац, пријатеље ПРИДРУЖИ НАМ СЕ !"

Довољан је мали тренутак кризе у животу кроз који пролази сваки човек и да се послушају млади секташи који су овладали свим техникама испирања мозга. А онда си ти брате надрљао, јер ту почиње пакао.

Што јес, јес у почетку ти је лепо, сви су фини према теби, удовољавају ти и уживаш разне повластице. Затим као члан секте добијаш своје дужности. Прве су наравно прекид свих веза са својом породицом, школом, друштвом уопштено говорећи са старом околином. Набијаће ти на нос ствари као што су: " Шта ће ти они? Никад те нису ни поштвали! Све су ти бранили! Ти им ништа не значиш!"

Кад обавиш своје прве дужности САМ и једини спас проналазиш у секти. Сад су сви опет добри према теби, јер си емотивно растројен, али чим се мало средиш чекају те секташу нова задужења. Мораћеш да зарађујеш за секту! Па шта си ти мислио шта је основни циљ саке секте? Скупила се гомила лудака која ће да спасе свет ако једе мачије шапе. Не, не у томе си се преварио. Једини циљ секте је да се фаци на високом положају, која иначе стоји иза свега овога, рачун у банци повећа за неколико нула.

СЕКТЕ

Сад кад си се уходао и одомаћно време је да почнеш да радиш, а то укључује: врбовање нових чланова, продају разног пропагандног материјала, просјачење и проституцију. Поред овога, имаш своје обавезе и у самој секти као што разни ритуали који подразумевају да мораш да водиш љубав са одређеним члановима секте или да без поговора учествујеш у групном сексу. Е, кад догураш до овог степена манипулације друже слободно пиши пропало.

А за све то време твоји родитељи обилазе око секте окружене високим зидовима и наоружаним обезбеђењем. Покушавају да улете, да те извуку и спасу. Очајнички се боре да допру до тебе, али узалуд. Ма шта учинили и шта год покушавали од обезбеђења ће увек добити исти одговор: " Он је у секти својом вољом и

због свог задовољства" . Да ли су у праву?

Ех, како ти је живот некад био у " хаосу" , а како је сад " леп" .

У сред зиме се смрзаваш на тргу покушавајући да људима који журе да се

што пре врате топлини породичног дома увалиш неке бесмислене брошуре, у поцепаној одећи беспомоћно пружаш руке не би ли неко просјаку уделио коју пару, вуцараш се са којекаквим старкељама и олошем. Диван живот, нема шта!

У страним земљама секте су нешто уобичајено. Код нас их има у Београду, Новом Саду, Нишу, Краљеву, Суботици, на сву срећу у Ђуприји нису забележени трагови секте.

РАЗМИСЛИ: Оцене ћеш да поправиш, друштво можеш увек да нађеш, твоји родитељи те воле - ти си сјајна особа, јер имаш своје ЈА. Да ли је секта стварно твој избор или само један мали тренутак слабости који је већ прошлост?!!

ЗАПАМТИ: Чланови секте никада неће бити твоји пријатељи!!!

Најпознатије секте

Јеховини сведоци, Култ народног храма,
Сцијентолози, Култ небеских врата, Сатанисти,
, Мунова секта

*" Све секташке птичице певају исту песму:
Ми смо дивна и срећна група људи..."*

ХОЋУ-НЕЋУ ДРУГАЧИЈУ ШКОЛУ

Миладиновић Јелена 4/2
Митровић Марија 4/2

Да ли вам се свиђа школа у коју идете? Да ли бисте волели другачију школу? Неки од наших ученика мисле овако:

Јелена 4/2: "Наша школа ми се свиђа у смислу да је за пар месеци завршим. Сваки други коментар је сувишан."

Зока 4/1: "Као установа ми се не свиђа. Волела бих већу зграду и боље услове за рад (нпр. компјутере "млађе" од мене; млађе конзервативно особље...). Али кад немамо бољу и ова је добродошла."

Боле 4/2: "Сам систем школовања у нашој земљи је ужасан, и нешто конкретно о нашој школи не желим да кажем. Само хоћу да поручим млађим генерацијама да никако не дозволе да други манипулишу њима и да се боре за своје право."

Мицко 4/1: "Школа ми се не свиђа. То је нормално, па коме се свиђа. Мењао бих неке професоре и много тога. Па ти си нашла мене да питаш шта бих променио, питај ме шта бих оставио."

Раде: "Еј, где си мене нашла, ја бих све променио, прво бих увео дуже и чешће распусте, а затим много више кабинета."

Милица: "Не свиђа ми се уопште школа као школа, приморана сам да идем у њу и прихватам је као такву. Иако треба много тога променити почев од наслова па до начина рада."

Снежана Јанковић, избеглица из Босне, отишла је пре неколико година у Бостон да живи. Тамо похађа једну од Бостонских Гимназија и ево како изгледа школа у U.S.A.:

Деца у Америци имају укупно седам предмета. Од тога математика, биологија, физичко, енглески и историја су обавезни, остали су изборни. Настава се састоји од шест часова који трају око 53 мин. (са паузама између сваког часа). Постоје доста креативних часова у тзв. Art Department (уметност). У оквиру креативних часова постоји програм који се назива World Problems (где ученици воде разговоре о проблемима у свету). Највећи просек који могу да имају је 4.0 (што је у тој школи недостигнути идеал). Под појмом разред (Class) подразумевају се сва деца у све четири године школовања: девета година (Freshman); десета година (Sophomores); једанаеста година (Juniors); дванаеста (Seniors). Свака година има свог директора, а постоји и један "главни" директор који је задужен за цео разред. Усмено одговарање не постоји. Професори дају ненајављене тестове и квизове који се састоје из

пуно детаља. Рад ученика помно прате професори који помажу да савладају различите програме. Код куће веома мало уче стим што су обавезни да стално пишу есеје и пројекте.

Постоји тзв. Key Club (нпр. ученици се организују и у слободно време деле храну бескућницима, скупуљају добровољне прилоге за децу без родитеља...). Кад напуне шеснаест година ђаци почињу да раде и то је легално. Раде три месеца и по повратку у школу причају о својим искуствима што им помаже при одабиру будућег занимања. Нпр. Снежана је била запошљена у једној од чувених златара где је служила као модел презентирајући накит. Муштерије су јој били људи из "Цет Сет-а" и на тај начин је упознала много познатих личности. Једна од огрлица које је носила допала се Стивену Тејлору (Aerosmith) и продата је за бас-нословну цену. Огрлица која јој се свидела била јој је позајмљена за prom (матурско вече). Prom постоји независно од школе до школе, након једанаесте или дванаесте године. Носе се балске хаљине и целокупна представа је права сензација за тамошње људе. Одржава се, обично, у халама скупих хотела а карта стаје 50\$. Након забаве, која траје до поноћи, кући одлазе лимузинама које су изнајмљене специјално за ту прилику. Алкохол је забрањен, а полиција је ту негде да би све било под контролом.

Да би матурирали потребно је да прођу следеће часове:

три године математике или програмирања
три године природних наука (једна мора бити биологија)

четири године матерњег језика
три године друштвених наука ("US History" - обавезно)

Пријемни се састоји у томе што сваки ученик пише своју биографију, коју затим шаље, заједно са резултатима теста, налик тесту опште културе код нас, и просечном оценом у току школовања, различитим факултетима. Након тога остаје само да се чекају позиви једног од тих факултета који стижу фебруара завршне године.

Анђа Живадиновић 4/3

НА ИВИЦИ МОГУЋЕГ

Прво што сам чула био је болни крик.

Прво што сам видела био је зид. Зид је био офарбан оном уљаном фарбом посебне, бледозелене нијансе која треба да делује смирујуће, а којом су офарбани зидови у школама и болницама, те зато делује јако узнемирујуће на сваког ко је имао ту несрећу да се због неког трауматичног, трагичног случаја (болести, школовања) нађе у овим институцијама. (Кад год се употреби израз “предворје пакла”, помислим на ту узнемирујућу боју.)

Задње недоумице у погледу места на коме се налазим, разрешиле су на зиду урезане крилате мисли и оштроумне опаске као што су: “УЧИ, БРЕ, ШТА ГЛЕДАШ У ЗИД?”, или оне дубље (урезане), умније, суптилније: “ЈА САМ ЦАР.”

Таквих ствари у болницама нема. То је значило да сам ипак опет на једном од оних места на граници могућег намењених за образовање и васпитање младих људи.

Па ко зна који пут сам се пренула из сна, и обрела у много невероватнијем окружењу, у УЧИОНИЦИ.

У тој просторији први главни проблем је како ускладити своје понашање са нормалним, а други како одредити појам нормалног у конкретној ситуацији. (По неким изворима, трећи проблем је како натерати девојку испред себе да се сагне, да би сте сазнали нешто више о њеном вешу, али сумња се у поузданост ових извора.)

Једна од најважнијих вештина у учионици је спавање.

Спавати на прави начин од есенцијалне ја важности за опстанак између четири бледозелена зида, где постоји бар 30 различитих реалности (зависно од клупе из које се посматра катедра).

На пример, врло је лоше целом горњом половином тела лећи на клупу и окренути главу према зиду јер та (често провокативна) техника буди сумње да не пратите НАСТАВУ (јер у круговима професора постоји веровање да је информације немогуће примити аудитивно, без хипнотичког посматрања предавача и урањање у дубине његових очију).

Овако спавање такође изазива и она добронамерна питања (на која је немогуће добронамерно одговорити) као што су: “ГДЕ ТИ ЈЕ МЛАДОСТ И ЖИВОТНА СНАГА” или: “Што сте ми ви нешто мењави од јутрос”.

Године праксе потврђују да треба урадити следеће:

Главу треба задржати изнад клупе, подупирући је рукама, тако да шакама заклањате очи, а притом остављате утисак да дубоко размишљате.

У случају да вас било ко ослови (довољно гласно или вам постави неко питање о електронској конфигурацији задњег енергетског нивоа, одговарате спремно и мученички: “Јој, ал ме нешто боли глава.”, и тиме објашњавате и своју достојанствену позу, и даља питања сасечете у корену.

У случају да вас, као мене, пробуде грубо и безразложно у тону првог часа, мале су шансе да поново заспите пре четвртог, осим ако сте изузетно уморни или седите крај радијатора који се мистериозно, баш том приликом реши да пробуди.

Остаје вам само да будете уздржано бесни и да трагате за злочинцем који вас је пробудио своји стравичним криком.

Наћи свог тиранина није тешко кад од 20.5 особа(?) у учионици (једно је напустила девојка, па се осећа као пола човека) само једна испушта артикулисане (?) звуке, а уз то једина она има право да испушта икакве звуке на часу.

Професор је управо причао нешто за шта постоји велика вероватноћа да буде:

- а) Прича о томе шта су неки давно умрли људи урадили, да би други давно умрли људи умрли још давније (а да им се предходно и живот знатно загорчао.
- б) његов доживљај из другог светског рата, првог светског рата, Балканских ратова, или било ког рата вођеног на овим просторима;
- в) оба

Речју, опет ужива у својој омиљеној спортској дисциплини (неки је називају и националном болешћу) борби са замишљеним непријатељем.

Све сличности са стварним личностима промишљене су и злонамерне

Овом приликом, борба је достигла кулминацију. То је био један од оних тренутака на граници могућег, у којима се професор бори за права оних давно умрлиха које су други давно умрли натерали да умру још давније. Ту је његов глас попримао страшна сазвучја и огроман интензитет, а ако би му се и понеки вапаји агоније, онако, како је то могуће само људима који су посредно или непосредно учествовали у свим ратовима који су се водили или ће се водити на овим просторима (и шире) а при том су се све време предавали генерацијама младих људи и изводили их на ПРАВИ ПУТ.

Тај пут је најчешће онај који се у “Приручнику за возачки испит Црвеног сигнала помиње као пут без коловозног застора”, и у вези њега се скреће пажња возача на запреге и стоку, а наглашава се да је пре силаска са истог нужно скинути блато са точкава. (Проверити у приручницима).

У пракси овај час, изгледа идилично:

Трећина одељена гледа у професора задубљена у озбиљне мисли које сежу од оних о старости његовог капута, преко оних о ужини, па све до оних како би облик лобање дечка у клупи испред, био велика енигма за савремену медицину, и како би “шишање на нулу “ требало да се забрани законом о заштити животиња.

Друга трећина спава.

Трећа трећина се опробава у племенитим вештинама које изоштравају ум, проширују знања и обогаћују душу, као што су: решавање укрштених речи, играње руског шаха, хокс-покус, 5x5 гађање лоптицом од жваке левог уха дечака у четвртој клупи (што доноси 10 поена), или било ког другог дела главе, (било чије)(што доноси само 2 поена).

Четврта трећина одељења је феномен добро познат на овим просторима где је граница између могућег и немогућег танка и несигурна и где су зидови бојени у бледо зелено. То је проблем који баца у очај и највичније професоре математике, појава према којој је квадратура круга... ..дакле, у најмању руку мистериозна појава.

Најчешће се јавља у четвртој години, где су ученици до те мере савладали математику, да су успели да прекрше њена основна правила.

На часу су присутни сви ученици, све три трећине. мада учионица изгледа мало пусто.

Присутни су сви, али ред до прозора делује празно, за разлику од средњег реда, који је полупун.

Редар савесно, чврстим гласом детета на свом месту (јер са свог места и говори) пријављује све одсутне ученике (најчешће њих три).

У учионици су дакле, све три трећине одељења, али противно свим физичким законима, једна трећина седи у кафићу, или хода градом смирено, са блаженим смешком на лицу, просто лебди,

тако да ни сама није сигурна да ли је сопствена астрална пројекција, или је то опет побегла са часа.

Овај логички парадокс могуће је савладати само новом револуционарном методом Бројања и Прозивања која се већ примењује у многим развијеним срединама. Овог јутра примењен је овај патент и професор нас је прозвао све по списку (Хвала, такође) нешто врло неартикулисано запарало је тишину “тишину учионице”. Било је то нешто као

ЕЕЕ...ЕЕХЕЕХЕЕЕ!

што би (у новокомпонованом језику професорових фацијалних експресија, крикова и повика било:

“Авај, неправде,
и њега погубише,
а ваљан човек беше”

Балкански ратови су односили нове жртве. Боја ~~жита~~ је попримила изразито умирујућу бледозелену нијансу, а једна лоптица од жваке огромном брзином се приближавала мојој глави.

У СРПСКИМ НАРОДНИМ ПОСЛОВИЦАМА САДРЖАНЕ СУ ДУБОКЕ ЖИВОТНЕ ИСТИНЕ

Стајић Сања 2/3

Ношена лаганим нотама дивне мелодије “Шехерезаде” под снажним сам утиском лепоте стваралаштва. Смењују се у мојој глави обое и харфе. Стално су ту присутни, у мојој глави... Али где сам ја у ствари? Занимљиво, ни у једној од тих дивних прича из хиљаду и једне ноћи... Ево ме, чврсто стојим на земљи и све ме враћа у овај сурови свет реалности. Лутам лавиринтом живота, тајанствености, помало збуњена.

Контејнер!? Како, шта!? Ово, је вероватно, једна поновна, могу рећи, уобичајена неусаглашеност мог разума и маште. “Више ум замисли, но што море понесе.” По њему један прерано остарели човек невешто претура. Боре су му као оранице избраздале лице, очи давно изгубиле сјај, а лице добило тмуран и узнемирујући израз. На контејнеру стоји исписано огромним зеленим словима: “Ко учи знаће, ко краде имаће!” А шта је са пословицом: “Знање-имање”? Већ чујем кикот људи. Говоре ми: “Ма какво знање! Нема хлеба од тога!”

Схвата ли неко уопште суштину пословице и чињеницу да су оне непресушни извор дубоких животних истина. Неко је залутао-мислим-они или ја.

Овај јадник мрког израза лица још увек претура. За тренутак помислих “Старост-слабост”. Али тај његов израз лица... Као да је један од продукта хаоса у његовој глави. Мисли му лете, праве збрку, побијају једна другу попут хаотичног кретања честице гаса. У глави му борба- боље речено- фронт мисли, и све више осећа психичку лабилност. Мимо њега пролази група момака и девојака. Викнуше у глас: “Добар дан, професоре!” , нашта се он трже и збуњено отпоздрави. Затим се чује дуг, незадржив смех. Какви незахвалници. “Туђој се будалаштини смијемо, а своје се не стидимо”. Осећао се у том моменту као кривац, осуђен на пропаст, а “кривац се и сенке боји”.

Док нервозно пали опушак и седи, труди се да исцрпи сопствене идеје, ал’ ниједна му не пада на памет. Зури у непознато; затим дуго гледа у земљу док му се пролазници подсмевају. Несвесно каљају свој образ, а “вода све опере, до црна образа”. Огуглао је на подсмехе, премда је свестан својих мисли, ситуације. Закључује: “Ако ћу криво не смијем од бога, ако ћу право не смијем од бега”.

Сад је ту не клупи у парку, ишибан бичем

живота, и трза и од најмање лупе. Један жути листић паде му на раме, чу се лаган туп звук живота који тоне у неповратни сан. Скитница се, по обичју трже... “Испребијан пас се и најмањег камена боји”.

Одједном снажна продорна вика приближаваше се, као хладан талас ветра који је ломио гране, живот око себе. Човек се само скуп, стеже свој ђубретарски капут и погледа у правцу вике и галаме.

Огромне народне масе слише се низ Трг Републике демонстрирајући узвизима, ружним псовкама и паролама и изазивајући метеж и лом у психи јадника. Чује се продорно глас “неустрашивог” човека који као да покушава да убеди народ у сопствене замисли: “А ко много говори, или много зна, или много лаже”.

Скитница устаде, стави шаке на уши, чврсто стеже капке док му је срце лудачки ударало и страх поново надирао. Главом му пролете: “Правда ће исплива-ти!” Он још јаче стеже капке и гласно опсова све што му изазива осећај страха, лоше слутње и хладноће овог суровог света борећи се с понором мрака ове црне ноћи. Помисли: “Благо томе ко памети нема”. Пробијао се кроз масу људи с циљем да побегне од њих, или бар утоне у заборав. Уморан од света лажи, превара и обмана седе на тротоару једне следе улице. Телом му прођоше жмарци, тиха језа и дрхтавице. Он је само једна од жртава обмана и лажи. “Поштена човека је ласно преварити”.

Затим се насмеја дугим, луђачким смехом. Сломи се нешто у њему и горке сузе му се слише низ лице... Тишина, мир завладаше... Прође неколико, кад јадник диже главу и дуго, дуго гледа на споменик Победника. Осети блаженство, у једном моменту сету, а затим и мир у својој души. Затим се насмеши, али сад тако блажено. Над крстом храма Светог Саве, на далеком тамном хоризонту водила се вишечасовна борба. Била је пуна неизвесности, али је ипак нада тињала најмањим пламичком.

Најзад-победило је сунце.

Ако се по јутру дан познаје, “над силом сила је правде”.

МИСЛИ ПОД КАПИМА КИШЕ

Наташа Станојевић 1/1

Киша. Како ли је улица зачас постала мокра и светлуцава. Ходала сам полако. Мокра одећа се слепила за моје тело. Не смета ми војска капљица што ми се као иглице забадају у лице. Не марим за то. Духом као да сам далеко, не осећам ништа. И онако нема никог и ничег, осим бескрајног сивила... и кише... Сад је волим. Подсећа ме на сузе за неким прошлим догађајима јер и сузе и киша су слични - изазивају одређени бол. Сада волим кишу, више од сунца. Оно сад није топло, није право, оно је хладно у овој јесењој тами. А киша је лепа, јер онда влада мир, влада време које поклањам успоменама.

Капи кише су благо одзвањале по улици. Добро познат звук. Све тиша песма јесени. Погледала сам у високо голо дрвеће. Само је оно вечно. Или је бар постојаније од догађаја, успомена и осталих пролазности.

Угледала сам силуету која ми се трчећи приближавала. Била је то моја другарица. Са помисли на њу јавио се и осећај који ме у последње време често обузима. Осешћај да је и она у вртлогу промена које се дешавају око мене. Некада, сећам се могла сам да предвидим сваки њен поступак, као и она, мој, иако смо тада, још увек били у неком свету који је из децјег прелазило у неки други непознати свет. Сада ни она ни ја нисмо исте. Али пријатељство, оно је остало исто. Можда смо ми и сада на неки начин исте, само су ствари, догађаји и остало што нас окружује потпуно другачије. Некадашња свакодневница, када је сваки дан био карика у непрегледном низу сличних, сада више не постоји, нити ће икад, чак ни изблиза, постојати. Стварност је сада другачија. Можда је и она, са сличним мислима, стајала испред мене.

Покретом руке смакла је капуљачу и капи кише су почеле да јој падају на косу и да јој обасипају лице. Упркос томе, она се смејала. Питала ме је да ли се сећам како смо се као мале радовале летњим пљусковима. Причале смо о прошлости. Било је то чудно. Нешто нас је терало да се сећамо ствари које су некад биле уобичајене. У склопу свакодневних дешавања, ничег необичног није било у ситницама које су испуњавале дане у нашој основној школи. Често смо "претурале" по

библиотеци тражећи две исте књиге. Многих се више и не сећамо, али наше расправе типа: ово ми се допада, ово не, остале су ми дубоко урезане у памћењу. Чинило се да дугогодишње навике воде у бесконачност. Временом неке више и нису омиљене иако су се у том тренутку чиниле непроменљивим.

Сада ми све то изгледа другачије, као да све то гледам из неког другог, новог и необичног угла. На сва та сећања пало је по неко зрнце прашине. Ипак, сва су оставила трагове и лепа и болна сећања. Трагове који не личе на мачије трагове у снегу, већ на трагове који су утиснути у чврсту подлогу. рекла је: "Време не брише сећање, само их замагљује. Свашта те снађе у животу. Одувек си ми причала да не треба туговати због прошлости, да се треба надати ономе што тек долази." Схватила сам да је и она осетила да је стаза којом смо ходале досад нестала у неком чудном лавиринту.

Причале смо како је почетак нове школске године означио и наш прелазак у средње школе, тај почетак био је некад невидљива раскрсница одрастања коју смо неприметно прешли. Пружила нам је много различитих путева од којих је свако од нас изабрао један. Један, који доноси победе и поразе, ма који да је. Кораком којим смо морали да кренемо сами, свако правцем и начином који је његов сопствени, нестало је ствари које су нам биле наметнуте по уобичајеном току. Сутрашњица највећим делом сада зависи од нас. Све то, показало је на хоризонту још различитије путеве који су означили да је раскрсница, неочекивано, већ пређена.

Са тим мислима, ипреплетеним кишним капима, вратиле смо се кући. Киша је и даље падала уобичајено мирно, својом тихом песмом јесени.

УПОЗНАЈТЕ ДРАГАНУ МИНИЋ

Разговор водили: Данијела Станимировић 1/3 и Милица Ђукановић 4/1

Разговарамо са Драганом Минић, ученицом 1/1 одељења наше школе, рођеном у знаку ваге која обожава Паола Куеља и његовог "Алхемичара", и сања да буде глумица попут Анице Добре. Она је својом песмом и глумом освојила награде на многим како музичким тако и глумачким фестивалима. Не само што добро пева она је и изванредан и успешан композитор свих својих песама. Доказ томе јесте награда коју је освојила у Београду на Фестивалу Дечијег музичког стваралаштва.

АВАНГАРДА: Каква је то музика коју компонујеш?

ДРАГАНА: Турбо - фолк са примесама цеза, али ради мањег разумевања те врсте музике, сврставају се у дечије песме.

А: Чујем да си на конкурс ФЕДЕМУС-а освојила неку награду. Како си реаговала?

Да, то је било у основној школи када сам први пут послала своју композицију "Спавај Ана". Када су ми јавили да сам ја са својом песмом ушла у финале "шлогнула сам се", гласно сам се смејала јер нисам веровала. Свеједно, недељу дана пред сам фестивал, пред само финално вече била сам у Београду на припремама. Припреме су биле веома забавне и заснивале су се на распеваном дружењу са такмичарима. Када је дошло финално вече и када је требало да отпевам песму коју сам доста вежбала, потпуно сам се одузела. Ипак, почетак је сваком тежак, зар не? Али када сам чула резултат свог труда била сам пресрећна. Добила сам као награду једну енциклопедију свих наших позоришта, наравно дипломе а касније и путовање у Македонију на њихов фестивал, и

летовање у музичком кампу на Старој планини.

А: После овог фестивала учествовала си још негде?

ДРАГАНА: После првог, сва гостовања била су повезана са људима који су ме гледали и звали на друге фестивале. Учествовала сам на фестивалу Радост Европе и на Златном славејчету у Скопљу. То је бо још један успех при коме је моја песма доспела на касету познате дискографске куће РТС.

У осталом, мислим да је то сјајан почетак моје каријере и ево већ наредне суботе идем на турнеју у "Strazendorf" (Еј, шалим се ови из Гранд-а и Зам продукције нису ми ни до чукљева).

А: Да ли хоћеш да нам кажеш део увек твоје омиљене песме?

(Драгана пева)

"Спавај Ана бела грана,
на дрвету расцветана,
спавај Ана чека плава,
бродове ће да успава."

А: Супер. Само ми кажи како успеваш, тј. шта те инспирише?

ДРАГАНА: Обично кад сам срећна и задовољна имам доста инспирације. Онда ми све иде О.К.

А: Шта те то чини срећном?

ДРАГАНА: Волим нова познанства и људе са којима се дружим. Кад год имам слободног времена, излазим са њима. Тад сам најсрећнија.

А: Видела сам те на ТВ-у. У којој си емисији гостовала?

ДРАГАНА: Емисија се зове "ДИМ", иначе на првом каналу. Снимљена је још једна емисија. Снимак је супер иако сам била враћена пет-шест пута. Могу ти рећи да је диван осећај пред свим тим рефлекторима.

А: Шта си обично

радила у тој емисији и кажи нам детаљ у вези емисије?

ДРАГАНА: Певала на плај-бацк, иза мене се налазио хор који ме је пратио. а највише памтим један “мали” детаљ када је усред моје песме, захваљујући човеку који ради са светлима, пао рефлектор (на срећу) испред мене. Страшно сам се препала и ту смо имали паузу у снимању.

А: Добро. Сад нам кажи нешто о твом глумачком раду.

ДРАГАНА: Играм у једном малом аматерском позоришту у Деспотовцу у театру “Ресава” и тамо ми је лепо и забавно. Стално путујемо и уз дружење такмичимо се са осталим позориштима. Награде које сам са њима освајала су за најбољу женску улогу-професорке у представи “Хајдуци” Б.Нушића.

А: Али како си ми рекла, у новој представи имаш мушку улогу?

ДРАГАНА: Чудно, зар не? Мени више и није, мислим да је супер. Играм гусара Коновала у представи “Капетан Џон Пиплфокс” Д.Радовића. У осталом костими гусара су веома интересантни, нарочито када се саплетем у цокулама, а тада је

најтеже прикрити смех.

А: Како проводиш слободно време, ко ти је најбољи друг или другарица?

ДРАГАНА: Ако имам слободног времена излазим у шетњу са друштвом. Онда ми најбрже прође време. Мислим да сам напоменула да много волим познанства. Пријатеља имам доста и одавде, а и из других градова (једино што ме понекад мрзи да им пишем), али онда када сам у “бедаку” или када сам пресрећна ту је наравно Тања, ученица 2/1 која увек трпи све моје “гњаваже”.

А: Да ли у породици има разумевања за твоје амбиције и твој рад као и одсуствовање од куће?

ДРАГАНА: (Смех) Они се понекад чак више радују пре неког наступа него ја сама. Подржавају ме доста у свему, а сестра чак и компоује неке песме за мене. Шта да кажем, лично на један феноменалан тим и баш је интересантно.

А: Драгана хвала ти а лист АВАНГАРДА ти жели пуно успеха у даљим наступима.

Хвала и теби. Ђаос!

ИНТЕРВЈУ СА ФИЛИБЕРТОМ КОКУЦОМ

Разговор водили: Милица Ђукановић 4/1 и Марија Митровић 4/1

Ђуприја је град спорта-атлетика, одбојке, фудбала, тениса, кошарке а посебно рукомета за чији је успех понајвише заслужан мушки тим рукометног клуба “Ђуприја”. Разговарали смо са Филибертом (Филипом) Кокуцом, једним од најбољих играча овог тима. Филиберто је био ученик наше школе, што је и један од повода за наш разговор са њим.

А: У почетку си се бавио кошарком, зашто си и када прешао на рукомет?

Филиберто: Да, играо сам кошарку, али сам због друштва почео да се бавим рукометом. Уједно је те године било светско првенство у рукомету на коме је наша репрезентација постигла значајан резултат, што ме је и инспирисало да почнем да играм

рукомет. Иначе тада сам био клинац у осмом разреду Основне школе жељан дружења и путовања. Прве рукометне кораке сам начинио у рукометном клубу “Раднички” из Ђуприје.

А: После неколико година проведених у РК “Раднички” доспео си у прву лигу. Како?

Филиберто: Захваљујући тренерима Момчилу Савићу и Ђорђевић Драгану, још док сам био у средњој школи прешао сам у Јагодину. Убрзо су ме приметили људи из РК “Синтелон” и позвали ме да играм за њихов клуб.

А: После Синтелона прешао си у РК “Обилић” из Пришгине.

Филиберто: Да, тамо сам провео годину дана, нажалост, пошто је избио рат морао сам да се вратим у Ђуприју. Клуб је сезону завршио на десетом месту

у лиги. По завршетку рата рукометни клуб "Обилић" није био у стању да настави са радом и такмичењем из већ познатих разлога, а ја сам постао слободан играч. Људи из нашег рукометног клуба су ми понудили место у тиму док не нађем неки други ангажман, и тако сам се вратио у матични клуб.

А: У овој полусезони је твој клуб пружио пуно добрих партија и заузео прво место у Првој српској лиги без иједног пораза и са само два нерешена резултата. Који су планови твоје екипе у наставку сезоне?

Филиберто: Циљ нам је да будемо први на крају сезоне и самим тим пређемо у виши ранг такмичења, Другу савезну лигу, да имамо најбољег голмана (Снупи), стрелца (ја), и наравно најбољег тренера (гледа у Воју и смеје се). Сигуран сам и верујем да ће мо све ово остварити, и надам се да ће РК "Ђуприја" до године постати један озбиљан клуб који ће успети не само да сачува место у другој лиги већ и да уради нешто више.

А: Шта радиш у слободно време?

Филиберто: Волим да скитам, да идем у теретану, да трчим и наравно дружим се са женскама. Често играм кошарку, чак сам са својим друговима успео да освојим прво место на турниру у "Партизану" који је одржан летос. Има једна анегдота у вези тог турнира. Пре више година нас неколико вршњака, задојени спортом из школских дана пријавили смо се на турнир "Улични баскет" међу градовима. Све су пријављене екипе имале име звучног и познатог спонзора, амблеме... Ми смо купили јефтине беле мајице на пијаци и написали измишљеног спонзора: СТР "Душица". Били смо најбољи. Сви су се питали, ко је тај спонзор? Одаћу вам тајну, Душица је сестра једног од чланова екипе. И даље се тако зовемо и побеђујемо.

А: А студије?

Филиберто: Студирам економију, али рукомет је на првом месту.

А: Поменули смо да си био ученик наше школе? Шта мислиш о Гимназији и о професорима који у њој раде, и да ли би нешто променио?

Филиберто: Свиђало ми се све. То ми је био најбољи период младости. Своје најлепше дане сам провео у њој. Озбиљна школа, пружа могућност за даље студирање. О професорима мислим такође све најлепше. Посебно лепо мишљење имам о Ђузи, Штефици, Ноћкету, који ми је био разредни, и професорки Милици (хемија).

А: Како су професори прихватили твоје одсуствовање из школе и да ли си имао неке привилегије?

Филиберто: Него шта, могао сам да изостајем кад год је требало, увек су ме разумели. Посебно професор Цветковић, који је у то време био директор школе, и који ми је пружао велику подршку и оправдавао ми све изостанке.

А: Који су твоји планови како у рукомету тако и у приватном животу?

Филиберто: Што се рукомета тиче желим да успем и да се докажем, тренутно сам овде али се надам да ћу следећу сезону провести у неком иностраном клубу. Што се тиче приватног живота, време ми је да постанем "озбиљан момак".

А: Захваљујемо ти се на разговору и желимо ти пуно среће како у раду тако и у приватном животу.

Филиберто: Хвала и вама.

ЗВУЦИ И БОЈЕ БЕОГРАДСКИХ УЛИЦА

Утиске вам преноси Данијела Милорадовић (2/4)

Са малим закашњењем, неколико минута иза поднева, наш мала експедиција љубитеља књига и позоришта или београдске атмосфере упутила се ка одредишту. Двоипчасовно путовање прошло је врло брзо уз звуке хип-хопа и рока, уз јесење небо и пејзаже који су промицали поред наших прозора и наравно уз добро расположење које смо са собом понели у јако великим количинама.

Око 14.30 крочили смо на тло наше престонице и упутили се ка сајмишту, или куда смо хтели. А на сајму - море. Море књига и људи. Били су нам потребни сати да обиђемо све штандове и пронађемо оно што смо тражили. Успут смо наишли на господина Лазанског који је промовисао своју нову књигу "Јутарња патрола"; Милутина Дедића и Михајла Вујановића, који су представили књигу о којој се заиста много говори "Воденица – Божја и Бавоља", а имали су и најатрактивнији штанд; Љубивоја Ршумовића и многе друге. Постоји још неколико књига које су привукле моју пажњу и које би вредело прочитати, као што су "Домари" Антони де Мела, "Игра живота и како је играти" Флоренс Сквел Шина,

"Комадић који недостаје" чији је аутор Шел Силверстен... Аутобус нас је у 18 часова сачекао тамо где нас је и оставио и одвезао до Калемегдана. До девет смо били слободни да идемо где смо желели. Прво смо отишли у Мекдоналдс где се нисмо дуго задржали, јер је владала неописива гужва. Уследила је затим лагана шетња по Кнез Михајловој улици и по ко зна који пут дивљење велелепним грађевинама којима смо били окружени. Око нас се ширила пријатна музика и ми смо се упутили ка њеном извору – право на Трг Републике где се одржавао протестни митинг. Нисмо се дуго задржали, јер нисмо хтели да мешамо задовољство и политику. Сликали смо се неколико пута, одслушали део музичког програма. Пут нас је навео на изложбу слика и цртежа Јасне Николић, једне изузетно маштовите и креативне даме, чији би се радови могли упоредити са хаотичношћу у дечијим главама. Шаренило како боја тако и облика укомпонованих на оригиналан начин

оставили с трајан утисак. На изложбу слика у галерији САНУ смо нажалост закаснили. Радове су излагали чланови академије. Кренули смо ка аутобусу праћени музиком уличног фрулаша са једном од одличја владајуће јесени у рукама – кестењем. У одређено време сви смо били баш на договореном месту. Сви осим возача и аутобуса. Док смо чекали смрзавајући се, забаву нам је правио један дивни црни авлијанер својим подвизима. Након пола сата стигао је и очекивани аутобус, али најважније је да смо на време и безбедно стигли до Звездара театра. Били смо раштркани по гледалишту, али то нам није умањило ужитак у даљем току вечери. Имали смо прилику да видимо представу "Смешна страна музике" са Кугуарсима као главним актерима. Није се могло одредити ко је био најбољи те вечери, јер су сви од Драгана Јовановића, преко Николе Ђуричка, до Бодана Диклића и осталих чланова дружине, чија су имена исто тако вредна помена, а на жалост, обавијена непрозирном маглом анонимности, били изванредни. Било би сувишно писати о музичком стваралаштву Кугуарса, јер мислим да су се сви до

сада упознали са њиховим радом. Било је много њихових нумера и сви свирају како и глуме – фасцинантно. Садржај представе се не може препричати, јер би било незахвално не

написати и једну њихову изговорену реч, ненаписати и један њихов гест. Овај феномен морате видети да бисте схватили право значење речи слан у овом случају.

Кући смо кренули одмах по завршетку представе негде иза поноћи, још веселији него кад смо кретали. У аутобусу смо се опет смејали и слушали музику док су поред нас промицали они исти пејсажи покрај којих смо прошли дан раније, али овог пута обавијени велом тмине и готово невидљиви.

Око 2.30 стигли смо кући у нашу уснулу оазу Ђуприју окружену шапатом Мораве и звуцима још неопалог лишћа и ветра. Таква смиреност после буре и вреве Београда нам је свима добро дошла. Путовање, смех, дружење, окупљени на једном месту у једном тренутку, представљају карикју која недостаје у животима нас младих данашњег времена, тешко доступан, али уз малу помоћ лако остварљив начин забављања.

У суботу 23.10.1999. године део ученика наше школе направио је једнодневни излет до Београда.

БИСЕРИ ИЗ ШКОЛСКЕ КЛУПЕ

На питање шта су етичке предрасуде Живомир одговара: "Ми мрзимо Немце, а немамо зашто да их мрзимо. Шта су нам нажао учинили?"

Проф. психологије: "Па, у историји јесу."

Живомир: "Да, у историји, али не у психологији."

Проф. Мира: "Прво питам бодљокошце, а после ученике са негативним оценама."

Пита професор ученика: "Је ли, колико имаш кеца?" тек ће неки паметњаковић: "Има између десет и стошеседесет."

Проф. Миладин: "7/2 јабука плус 1/2 јабука, колико је то?"

Срки: "Пола тањира."

Професорка психологије: "Шта је разочарење?"

Влада: "Да вам дам један пример? Ви мислите да ја знам, а ја не знам и ви се разочарате."

Проф. Зорица Гурбај: "Зашто животиње у праисторији нису имале развијен мозак?"

Владица: "Зато што нису ишле у школу."

Проф. Козомора: "23 хромозома наследите од једног оца, а 23 од другог!"

Проф. Срећко: "Хоћу да буде тишина! Молим вас да ми то испуните."

Мика: "У професоре, хоћу и ја Ферари, али немам."

Проф. Митровић: "За све постоје две врсте судара - ноћни и дањски - јес Бога ми!"

Проф. Зубовић: "Да вам поштено кажем, на екскурзијама много краду паре, а морате много да водите рачуна о томе. Уосталом зна се где се на екскурзијама носе паре - у недра."

Проф. Јоца: "Бог Уран је јео сву малу децу.

Због тога је његова жена сакрила Зевса, који је био дете, а уместо њега Урану је дала да поједе камен!"

Мика: "Извините, професоре, па јел' тај био ћорав?"

Жељко: "У реду је, не морате да нам одложите писмени, ако хоћете да нас сикирате, ако хоћете да нас бију родитељи."

Проф. Јелена: "Следећег часа нам долазе саветници."

Боле: "Професорка, онда ћемо сви да се јављамо, само што ће они који знају да дижу десну руку, а они који не знају леву."

Проф. Јелена: "Како мислите ваше десно или моје десно?"

Боле: "Па, они који знају дижу своју десну руку."

Проф. Јелена: "Значи ваше десно, а моје лево... јао, ја ћу то све да побркам."

ПРОФЕСОРИ ПРИЧАЈУ ВИЦЕВЕ !!!?

проф. Владан Димитријевић

Грофовски разговори:

1. Гроф Руди: "Боби, који је данас датум?"

Гроф Боби: "Не знам, погледај у новине."

Гроф Руди: "Не вреди, новине су од јуче."

2. Боби и Руди у салону намештаја:

Гроф Боби: "Види, овај кревет у стилу Луја ЦИВ ми је мали."

Гроф Руди: "Па узми у стилу Луја ЦИВ."

3. Боби и Руди у мензи:

Гроф Боби: "Види Руди, ове мале кобасице су направљене од малих свиња, а ове велике су од великих свиња."

(ИЗМИШЉЕНИ)
ИНТЕРВЈУ СА МИНИМАКСОМ

Владимир Павловић 1/1

надимак: Милован Илић
 занимање: Писац
 образовање: ВЗ(виша зезаторска)
 узречица: ЈА-највећи
 омиљени слоган: Минималне цене-максимална услуга!
 омиљени препарат: Макситон
 омиљени спортски објекат: Максимир
 омиљени кућни препарат: Пејџер
 омиљена боја: Ружичаста
 кућни љубимац: Кобра Бане
 омиљена животиња: Шкорпион
 зашто си битан: Ја сам живи доказ да ружно не мора бити непријатно
 шта би био у следећем животу: исто шкорпион
 на чему најчешће седиш: На "Бошњачком"

тренутак из младости који памтиш: Кад сам са пет месеци пред рођацимаиспричао свој први штос
 шта прво облачиш ујутро: Кравату
 какву: Различиту
 омиљени цртач: Пинк пантер
 шта постајеш кад се изнервираш: Побеснели (Мини)Макс
 која ти је највећа жеља: Да ми се побију у емисији и буде рањених
 највећи јади: што Максовизија иде средом-кад год игра Партизан ја не могу да гледам
 Признај да ли говориш то што мислиш: Не...
 Кунем се да је Максовизија најбоља емисија јер има најбоље госте, а мислим има најбољег водитеља!
 шта си последње открио: Децу не доносе роде већ Биг Лале!
 кога најчешће називаш телефоном: Фонто

"HEMOS"

Preduzeće u društvenoj svojini
 za proizvodnju šmirgle,
 obradu i preradu ravnog stakla i ogledala
 ĆUPRIJA, Cara Lazara 123
 035/ 471-532 035/ 471-049

ŠTAMPARIJA
VISION

dizajn i izrada kartonske ambalaže
 visokokvalitetna offset štampa
 izrada blokovske robe
 035 477 100, 063 649 225,
 Despotovački put bb Ćuprija